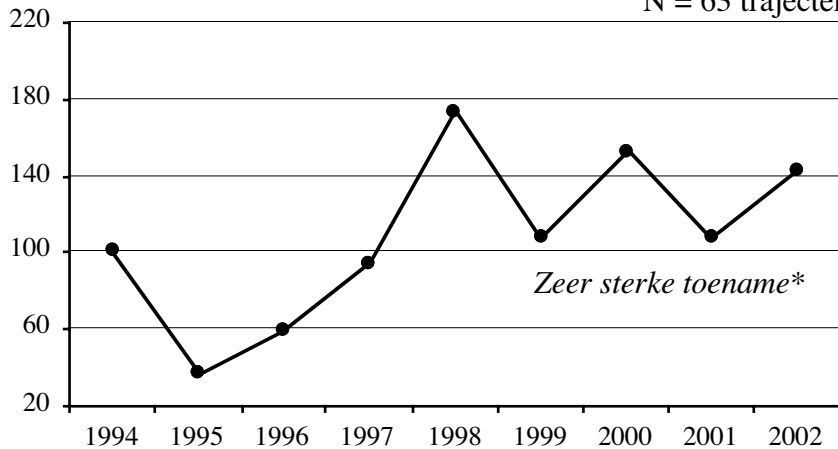

HAGEDISSEN – landelijke trends tot en met 2002

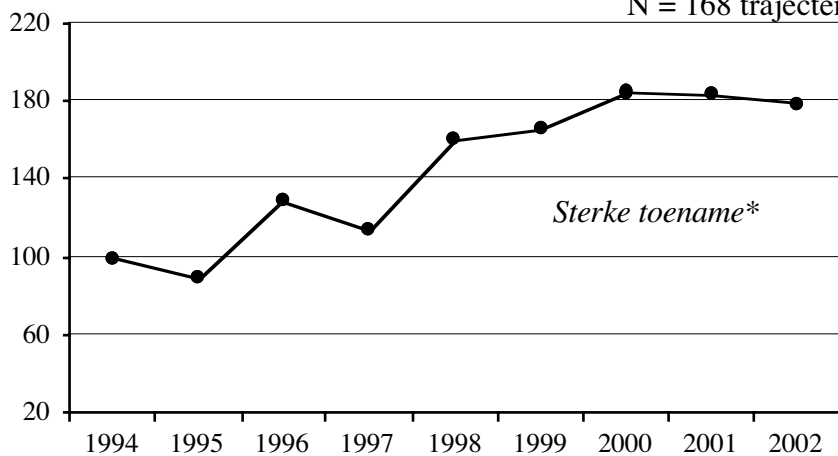
Hazelworm landelijk
N = 63 trajecten

Hazelworm

Voor het eerst sinds de start van ons Meetnet kunnen we ook voor de hazelworm een significante trend geven: de hazelworm vertoont een zéér sterke toename. Afgelopen jaar zijn er méér hazelwormen gezien dan in voorgaande jaren. Vooral in het Uffelterveen (Dr), Onderlangs (zuidrand Veluwe) en op de Hoge Fronten (Maastricht) werden veel hazelwormen gezien. Ook de (nieuwe) plaatjes-trajecten bleken goed voor meerder waarnemingen van deze 'moeilijke' soort die we toch langzamerhand goed kunnen volgen.

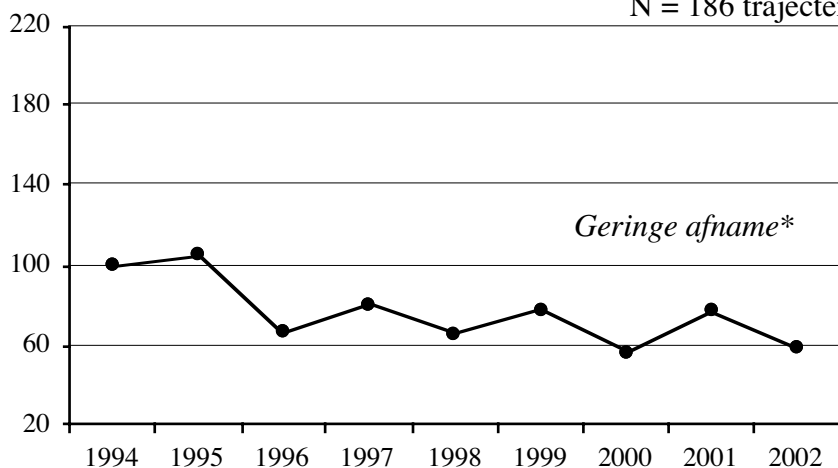
Zandhagedis landelijk
N = 168 trajecten

Zandhagedis

De zandhagedis is met 168 trajecten zéér goed vertegenwoordigd in het Meetnet. Het gros van deze trajecten ligt in de duinen (111 trajecten) waar de soort significant zéér sterk toeneemt. In het binnenland (57 trajecten) is de toename minder spectaculair en zegt de trend: significant matige toename. De grootste aantallen werden gezien in de duinen (Berkheide en de Blink) en in Utrecht (de Leusderheide en Heidestein Bornia). Zie voor details verderop in de Nieuwsbrief.

Levendbarende hagedis landelijk
N = 186 trajecten

Levendbarende hagedis

Het zorgenkindje onder de inheemse reptielen ging het ook in 2002 niet voor de wind. In alle regio's scoort de soort lager dan in 2001, vandaar de landelijke trend: significant geringe afname. Het meetnet voor deze soort is vrijwel compleet en omvat maar liefst 186 trajecten. Grote aantallen werden gezien in de omgeving van Waalre, op de Brunssummerheide, het Balloërveld, het Bargerveen en op Luchtmachtbasis de Peel.

In deze indexgrafieken geeft een * een statistisch significante trend aan. Deze trend is berekend over de laatste vijf jaar van monitoring

